

EPERJESI LAPOK

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 12 K.
 Félévre 6 K.
 Negyedévre . . . 5 K.
 Hirdetési díj: Egynásáros
 nettsor egyszeri hirdetése
 50 l. Közlemények sora 80 l.

**POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI,
 KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP**

**Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek
 és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.**

Szerkesztőség és
 kiadóhivatal ::
 Eperjes, Fő-u.
 59. szám. □
 Telefon-szám: 16.

A Széchenyi-kör negyvenéves jubileuma.

Nem csekély feladat vár a Széchenyi-kör krónikására, amidőn a Kör negyvenestendős jubileumi ünnepének bájos emlékét a jövő számára megörökíteni akarja. A programpontok tekintélyes száma, azoknak harmonikus és nemes tartalma, a megnyilatkozott mély gondolatok s lelkes felbuzdulások gazdagsága mellett valóban nehéz lesz a történetek fonalát úgy szőni, hogy e munka közben egyetlen értékes és becses szál se hulljon el.

A jubileumi díszközgyűlés keretei s összes mozzanatai mind méltók voltak az ünnep nagy jelentőségéhez. A négy évtizedes munka diadalait megkoszorúzó örömnappal súlyát nem csupán az a külső dísz adta meg, melyet neki az előkelő szereplők és vendégek közreműködésénél nyújtott, hanem az országos tekintélyeknek azon elismerő szavai is, melyekkel a Széchenyi-kör eddigi áldásos munkaedményeit méltatták.

S a Széchenyi-körnek, működése ezen megítélésénél az a legnagyobb büszkesége, hogy végzett kulturmunkája tudatában, minden tetszelgő hivalkodás nélkül, jogos önértékeléssel s a való igazság nevében könyvelheti el a maga javára a nyolc lusttrumos fáradozásai nyomán fakadó rokonszenvet s azokat az elismerő nyilatkozatokat, amelyek elért sikereiről elsőrendű illetékes ajkáról hangzottak el.

Akik e Kör munkatérébe valaha betekintettek, láthatták azt a serény és lelkes buzgalmat, azokat a rendkívüli eredményeket, melyek nem megfizetett munkásokra, hanem egyedül az ügy magasztos voltától és szentségétől áthatott magyar lélek odaadó önzetlenségére vallanak.

Ezért a szép s lelketemelő hódolat is, melynek a Széchenyi-kör a neki küldött vagy személyesen elhozott üdvözlések során büszke részese lehetett, nem arra fog szolgálni neki, hogy jól megérdemelt bábérajain megpihenjen, hanem arra, hogy edzze, fokozza benne az erőket, serkentse a munkakedvet a jövő nagy feladatok megoldására is. Tőke lesz ez, mely hozzáillesztve eddigi erkölcsi erőihez, gazdagabban felbuzgó forrást alkot számára, a magyar nemzeti szellem és művelődés javára kifejtendő még hatalmasabb munka érdekében.

A Széchenyi-kört életének és fejlődésének új fázisán nagy feladatainak lelkes teljesítésére ösztönözni fogja az a kitüntetett magas figyelem, mely őt a vallás- és közoktatásügyi minisztérium részéről érte azzal, hogy a jubiláris ünnepen képviseltette magát. Ezzel a megtisztelő feladattal dr. *Gopcsa* László miniszteri tanácsost bízta meg gróf *Zichy* János kultuszminiszter öccsellencijája. A miniszteri kiküldöttnek módja volt meggyőződni a Széchenyi-kör eleven életéről s imponáló széles keretekben mozgó működéséről, amely méltó a magas kultuskormány figyelmére és nagylelkű támogatására.

Épp ezért becses klenodiumként fogja megőrizni Körünk dr. *Gopcsa* László miniszteri tanácsosnak melegen üdvözlő és elismerő szavait is, amelyeket, miként maga kijelenté, annak az államférfiúnak megbízásából mondott, „aki minisztersége alatt a közművelődési egyletek, intézmények és körök iránt nemcsak rokonszenvvel viseltetik, de ha azok érdemesek, kész azokat támogatni is“.

A fővárosi és vidéki kulturegyesületeknek megjelent megbízottjai mind-mind szinte nemes versenyre keltek, hogy melyik tudja szebben, pazarabb módon, szívhezszólóbban megszólaltatni a lélekből fakadó rokonszenvet s kegyeletes hódolatot a Széchenyi-kör iránt. Tisztelet és hála legyen a viszonzás a Kör részéről valamennyiüknek remekbe készült üdvözlőbeszédeikért.

S a díszközgyűlésen megjelent ünneplő és érdeklődő közönségnek lelkes, örömtől és tetszéstől visszhangzó tüntető ovációja azt mutatta meg, hogy a Széchenyi-kör kulturmissziójának lelkes ünneplésében együttérez a társadalom minden rétege vallás-, politikai s osztálykülönbség nélkül.

Ez bátorító és felemelő tudat, mely megedzi a bizalmat a Kör eddigi programja iránt, szívóssá teszi a ragaszkodást a kipróbált hagyományokhoz s eleven, lüktető erővel tölti meg a Széchenyi-kör önzetlen munkásainak a lelkét a nemzeti ideálokért való további kitartó küzdelemre.

Dr. Wick Béla.

A jubileum lefolyása.

A Széchenyi-kör jubiláris ünnepe már a díszközgyűlést megelőző napon, június 22-ikén vette kezdetét. Eperjes város h. polgármesterének, *Magyar* Józsefnek, falragaszokon közzétett lelkes felhívására a polgárság nemzetiszínű zászlókkal díszítette fel házeit. E napon érkezett meg a vendégek egy része is. Az esti vonattal jött meg városunkba gr. *Zichy* János vallás- és közoktatásügyi miniszter megbízottja, dr. *Gopcsa* László miniszteri tanácsos is Budapestről, akinek magas megbízatásához méltó fogadására megjelent *Koós* Béla, a vármegye főispánja, *Magyar* József h. polgármester s a Széchenyi-kör vezetősége.

Szinyei Merse István, a Kör ügyvezető-elnöke meleg szavakkal üdvözölte a kultuskormány képviselőjét, aki az üdvözlésre adott válaszában örömet fejezte ki afölött, hogy a Széchenyi-kör ünnepén a miniszter megbízásából résztvehet.

Az érkezett vendégek tiszteletére, barátságos ismerkedés végett a Széchenyi-kör elnökei és tisztikara s Eperjes társadalmának több előkelősége is megjelent a Fekete Sas-vendéglőben. Az ismerkedési estélynek emelkedett hangulata mutatta azt az őszinte örömet és rokonszenves készséget, amely a vendégeket a jubileumi ünnepre elhozta.

Június 23-ikán reggel 1/28 órakor érkezett Eperjesre a Széchenyi-kör védnöke, dr. *Berzeviczy* Albert. Fogadására a vasúti állomáson megjelentek: *Koós* Béla főispán, *Taly* József alispán, br. *Ghillány* Imre és *Szinyei Merse* István elnökök, *Magyar* József Eperjes város h. polgármestere s a Széchenyi-kör tisztikarának s társadalmunknak több tagja. Dr. *Berzeviczy* Albert védnököt, mint Eperjes város díszpolgárát *Magyar* József h. polgármester, a Széchenyi-kör részéről pedig *Szinyei Merse* István ügyvezető-elnök üdvözlő beszéddel fogadták, amelyben mindketten kifejezést adtak annak a bensőséges tiszteletnek, szeretetnek és ragaszkodásnak, amellyel a város polgársága s a Széchenyi-kör tagjai kivétel nélkül viseltetnek a védnök nagyra-becsült személye iránt. A védnök az üdvözlő szavakra adott válaszában melegen megköszönte a küldöttségeknek szeretetteljes figyelmét.

A díszközgyűlés június 23-ikán d. e. 11 órakor tartott meg. A városi Vigadó zsüfolásig megtelt termének díszes közönsége sorában ott láttuk társadalmunk egyházi és világi előkelőségeit is.

Pontban 11 órakor lépett a terem dobogójára dr. *Berzeviczy* Albert védnök a tisztikarral és a kiküldött vendégekkel. A karzaton megszólalt a Széchenyi-kör zeneiskolája növendékeinek ének- és zenekara, amely *Moyzes* Miklós tanár vezetésével Mendelssohnnek egyik dalát s *Mihalovics*nak „Királyhymusz“-át adta elő. A közönség állva hallgatta meg a gyönyörű

„Királyhimnusz“-t, amelyet a nővendékek precíz előadásban, megható szépen mutattak be a hallgatók nagy tetszésére. A Kör zeneiskolája ezen szereplésével is kimutatta életrealitását s városunkban nagy hiányt pótló rendelkezését.

Az ének elhangzása után br. *Ghillány* Imre elnök nyitotta meg a gyűlést. Mindenekelőtt örömmel jelentette be a díszközgyűlésnek a vallás- és közoktatásügyi miniszternek a Körrel szemben tanúsított azon megtisztelő figyelmét, hogy képviselével dr. *Gopcsa* László miniszteri tanácsost bízta meg, akit ezen minőségében s mint a magyar kultúra lelkes barátját és munkását, a Kör nevében melegen üdvözölt. Ezen üdvözlő szavak után br. *Ghillány* elnök a következő megnyitóbeszédet mondotta:

„Tisztelt ünneplő Közönség!

1878. évi március 24-ikén egy érdekes felolvasás keretében vetette fel dr. *Berzeviczy* Albert a Széchenyi-kör alapításának az eszméjét s rövid pár hétre rá meg is valósította a tetszéssel fogadott eszmét. Tette ezt 40 év előtt, amikor még eperjesi társadalmunk jelentékeny részében a német szó volt a divat, amidőn helyi kereskedelmi világunk könyvtelében, nyelvében majdnem kizárólag német volt.

Látnoki szemével meglátta, magyar szívével megérezte, hogy e nem magyarokú vármegyében csak a minden szépért és jóért lelkesülni tudó művelt társadalom lehet az a kapocs, amely egy magyar táborba forraszthatja az itt élő intelligenciát és ezzel biztosíthatja megyénkben a magyar szupremáciát és a magyar kultúrával a magyarság térfoglalását, de egyúttal a Széchenyi-kör befolyása alatt nevelődött intelligencia útján beolthatja a megye minden fiának a szívébe a magyar röghöz, a magyar államhoz való rendületlen ragaszkodás és szeretet érzését.

Midőn ma, a magyarrá vált Eperjesünkben Körünk negyvenéves jubileumára jöttünk össze, első üdvözlő- és hálaszavunkat a mi tisztelt és szeretett védnökünkhöz és alapítónkhöz, dr. *Berzeviczy* Albert önmagáért intézzük, kérve őt, hogy böles irányítását és támogatását tőlünk a jövőben se vonja meg.

Ugyancsak hálánkat tolmácsolom alapítónk legbuzgóbb munkatársának, Körünk tiszteleti tagjának, dr. *Horváth* Ödön úrnak, aki hosszú, lelkes és értékes munkálkodásával elévülhetlen érdemeket szerzett Körünk megerősödése és felvirágzása terén és aki munkájával a mai ünnepélyünk programjában is szerepel és akit sajnálatunkra nélkülözünk.

Tisztelt ünneplő Közönség! Nemzetünk ma, e sorsdöntő időben élet-halálharcot vív a magyar nemzet újabb ezeréves fennmaradásáért. A kultúra szavát az ágyúk százezreinek és a fegyverek millióinak zöreje némítja el, és ha mi ennek dacára e nehéz időkben ma kultúr-ünnepélyre jöttünk össze, úgy ezt nem ünneplési viszketegből, vagy más emberi gyarlóságból tettük, de azon benső érzéstől indítatva, hogy itt, ezen ellenségdúlta vármegyében hazafias kötelességünk a háború dúlásai, szenvedései és pusztításai által megakasztott építőmunka fonalát újra felvenni és az a harcatereken harcoló és vérző fiaink és testvéreink távollétében is tőlünk telhetőleg, de fokozottabb buzgalommal folytatni.

Nehéz időket élünk át, vármegyénk jelentékeny része a földdel tétetett egyenlővé, népe a téli zord időben földönfutóvá vált, és minde

nagy szenvedések és károsodások dacára gazdagabbak lettünk egy oly örvendetes tapasztalattal, mely mindnyájunk magyarul érző szívet büszkeséggel kell hogy eltöltse. Hogy e vármegye minden fia, kivétel nélkül a kisértések és az ellenség nagy nyomása dacára a hazai röghöz és a magyar államhoz való rendületlen ragaszkodásával tett e szomorú időkben fényes tanúságot.

Ez a nagy eredmény teszi azonban egyúttal kötelességünkkel, hogy a megakasztott munka fonalát kettőzött buzgalommal felvegyük. Dolgozzunk tovább alapítónk által kijelölt és oly fényesen bevált utunkon; mentől szélesebb rétegekre terjesztve ki működésünket.

E munkánkhöz erőt és lelkesedést merítünk abból a szíves érdeklődésből, amellyel csendes, feltűnés nélküli munkánkat nagynevű és -multú irodalmi és társegyesületeink is kísérték és kísérik s szívünk egész melegével üdvözöljük megjelent képviselőiket.

Br. *Ghillány* elnöknek nagy tetszéssel fogadott megnyitászavai után dr. *Berzeviczy* Albert, a Széchenyi-kör alapítója és védnöke emelkedett fel szólásra. Szünni nem akaró tapsvihar fogadta a védnök ünnepi beszédét.

Dr. *Berzeviczy* Albert védnök ünnepi szavaiban kegyeletes szeretettel vetett visszapillantást a Kör keletkezésére, negyvenéves multjára s mindazokra, akik lelkük melegével karolták fel s tudásuk kincseivel ajándékozták meg a Széchenyi-kört. Plasztikus elevenességgel tárta fel a Kör négyévtizedes életének jelentős mozzanatait s mutatta be azok szereplőit egész a legújabb időkig.

Majd a jövő felé is irányítva tekintetét s testamentumként hangsúlyozta, hogy a Széchenyi-kör a megjelölt s eddig járt csapásokon haladjon tovább, sohase térjen el Széchenyi szellemétől, mert csak így fogja az alapítók szándéka szerint a hazafiságot, a magyar nemzet művelődését igazán terjeszteni. Szavai záradékaul a Magyar Tudományos Akadémiának az üdvözlését is tolmácsolta.

A nagyszabású ünnepi beszéd teljes szövege a következő:

Nagyméltóságú Elnök urak!

Tisztelt ünneplő gyülekezet!

Nem tagadhatom, hogy megilletődés vesz rajtam erőt, mikor a Széchenyi-kör negyvenéves fennállásának ezen az ünnepén felszólalok.

Mélyen lelkembe hatnak a szavak, melyekkel nagyérdemű elnökünk üdvözölt és megtisztelt, a hely, amelyen beszélek, a közönség, amelyhez szólok s a Kör, amelynek ünnepét üljük. A jelent ünnepelve, a multak vonulnak el előttem s az élőkhez szólva, visszagondolok az elköltözöttekre is. A Kör életének emlékeiben személyes élményeim elevenednek meg.

Már ez a terem is úgy hat reám, mint amelynek egész története van életemben.

A negyven évet meghaladja az az idő, amely lefolyt azóta, hogy e teremben először beszéltem az eperjesi közönséghez; akkor mint barnafürtű ifjú, a színpadról szólalva meg; majd mint a Széchenyi-kör estélyeinek szavalója, mint ünnepi lakomák szónoka; azután jöttek a nyilvános pálya érintkezései, a szerep változott: a költők tolmácsából politikai eszmék hirdetője lett, képviselői program- és beszámoló-beszédek váltakoztak, egyszer mint miniszter is beszéltem e teremben, de koronkint mindig

alkalmat nyújtottak rá, mint most is, hogy visszatérjek oda, ahonnan kiindultam: a Széchenyi-kör dobogójára, a Kör előadásztalához.

A Széchenyi-kör örökifjú; csak mi, akik bölcsőjénél állottunk, öregedünk meg és számáljuk azokat, akik már kiváltak sorainkból. Mekkora változás, ha körülnézek e teremben! Hányan hiányoznak a régiekből és hányan tekintenek mint ismeretlenek reám! Akik akkor a reményteljes tartalékot alkották, ma az élet és munka első harc vonalába kerültek; egy új nemzedék nőtt fel, mely a fiatalság teljes erejével éli a jelent s néz a jövőbe és talán közönnnyel vagy éppen türelmetlenül hallgatja, mikor neki a multról beszélünk.

És mégis, az a delejes folyam, mely a szóno-kot hallgatóságával összeköti, azt érzeti velem, hogy mi ma is megértjük egymást; hogy mi e nagy változás közepett is hívek maradtunk egymáshoz. Hiszen a Széchenyi-kör ma nem volna az ami, ha nem élne benne ugyanaz a szellem, amely negyven év előtt áthatotta.

Ez a bizalom az eredethez, a kiinduláshoz való hűség iránt bátorít arra, hogy visszaidézzem azok emlékét, akiknek abban az eredetben és kiindulásban nagy részök volt s akik iránt tartozni vélek azzal, hogy róluk itt, e percben én is megemlékezzem.

Visszagondolok védnökelődömre, Szent-andrássy Lajosra, aki nemes szerénységgel, de tiszteletreméltó áldozatkészséggel töltötte be e helyet, s akit talán az az elismerés is, amellyel őt fiatal egyesületünk visszavonultságából kiragadta, sarkalt arra a nemes tetterre, mellyel kath. főgimnáziumunk hatalmas új épületét létrehozta s ezáltal eltörölhetetlen betűkkel írta be nevét Eperjes történetébe.

Megjelenik előttem első elnökünk, *Kolosa* Miklós igénytelenségében is jellegzetes alakja. Őt is csak nagy rábeszéléssel tudtuk a vezetőszerepre megnyerni; nagy tudásától, erős magyar nemzeti érzésétől, a külszín szürkeségéből ki-kivillanó szelleme fényétől mennyit vártunk! És a sors úgy akarta, hogy úgyszólván el se foglalhatta helyét; az ádáz kör megrohanta gyöngé testét, megbénította munkaerejét s e gyilkos öleléstől nem volt más szabadulás, mint az, amelyet erős lelke választott.

Abban, aki őt felváltotta, én atyámat tiszteltem, de nem érhet a fiúi elfogultság vádja, ha megemlékszem a köztiszteletről, mely őt környezte és arról, hogy az első toborzás sikerét ez a megérdemelt közbecsülés kétségkívül elősegítette.

Visszagondolok *Nuber* Sándorra, kit ritka, elmébe és lélekbe egyaránt ható ékesszólása, a közművelődés kérdéseit magas nézőpontról áttekintő szelleme mindenekelőtt hivatottá tett ügyünk úttörőjének szerepére s akitől, ha fájdalmatlanul váltunk el, mikor őt kiváló tehetségei a tanügyi szolgálat magasabb polcára emelték, annál fájdalmasabb volt megdőbbenésünk, mikor kevés később, munkaereje teljességében, kötelességei buzgó teljesítése közben, váratlanul kellett sírba dőlnie.

Meg akarok emlékezni *Kubinyi* Albertről, ki mindig az elsők között volt, ha Eperjesen szép és nemes célra egyesülni kellett; a közügyet nem is lehetett az ő személyétől elválasztani; Körünkben is éreztük jóakarátának, buzgalmának, meggyőződésének másokat is áthevítő melegét.

MEGNYILT a legválogatottabb irodalmi művekből összeállított, teljesen új **nagy KÖLCSÖNKÖNYVTÁR!**

NÉMETH JENŐ

könyv-, papir- és zeneműkereskedése, díszműárúk és fényképészeti kellékek nagy raktára

EPERJES, Főutca 78. Telefon 2-26.

És nem kinek szép gíthattott es nemes lell sajtoiban ki főkép fáradhatatlanról, az egy ket hosszú kezelte; Sz mányunk e Végül saink emlé tehetségé reit itt, Kö kezdemény déssel foga utóbb, elh műveltebb s mégink megérdeml vendégünk

Folytat voltak —, C való visszae kat vegyit

Pedig ünnepet: ünnepelejk ven év elő

Akkor jünk a kie szavainak; len ábránd vünk meg Széchenyi-hogy hián a cél élénk rünk, torzk Vállalkozn tos, nem é nyok feny hajónkat a kezeinket é életünk tes reményvel teni bajain

Ma me tett bizalom Széchenyi romlott, id el ne gázol volt a mi ma már pedünk le

En me gunk alak elképzeltül a cél mögö ban megv mondását, igazán el jelölt terül de ahelyett Ez utóvég nál s külö A társadal program maga alko ha a vándó járhatatlan kell válasz változatlan

A Szé ból oly se visszamut venni, m nyeinket. szép ered létrejöttét ket város

És nem feledkezhetem meg Kyss Gézaról, kinek szép tehetsége aránylag szűk kört világhíthatott csak be, de aki igazi idealizmussal, nemes lelkesedéssel szolgálta főképp a helyi sajtóban Körünk ügyét; Lasztóky Lászlóról, ki főképp Körünk első berendezkedése körül fáradságtalanul buzgólkodott; Dessewffy Lajosról, az egykori 48-as honvédről, ki pénzügyeinket hosszú évtizedeken át oly lelkiismeretes kezelte; Szabó Edéről, színészeti szakválasztmányunk első, közszeretben állott elnökéről.

Végül vissza akarom idézni régibb tagtársaink emlékezetébe azt a férfiút, aki sokoldalú tehetségének úgyszólván első nyilvános sikereit itt, Körünkben aratta. Reich Emil merész kezdeményezéseit, vállalkozásait néha kétkedéssel fogadtuk, de az a fényes szerep, amelyet utóbb, elhagyva hazáját, a világ egyik legműveltebb nemzetébe, az angol körében tollával s még inkább mint előadó kivívott magának, megérdemli, hogy pár év előtt elhunyt egykori vendégünkről ez alkalommal megemlékezzünk.

Folytathatnám még a sort — hisz oly sokan voltak —, de attól tartok, hogy az elhúnytakra való visszaemlékezés akaratlanul elégiai hangokat vegyít a mai örömmünnepe dithyrambusaiba.

Pedig örömmünnepet ülünk, mert győzelmi ünnepet: azoknak az eszméknek győzelmét ünnepeljük, amelyeknek megvalósítására negyven év előtt egyesültünk.

Akkor azzal biztattuk magunkat: „Ne higgyünk a kicsinylés, a bizalmatlanság lebeszélő szavainak; azt mondják ezek, hogy kivihetetlen ábránd, ami után törekszünk, s hogy terveink megvalósulni csak alakilag fog, hogy a Széchenyi-kör létezni fog, de nem fog működni, hogy hiányzanak a kellő erők, az összetartás, a cél élénk érzete, hogy végre is az, amit nyereünk, torzképe lesz csak annak, amit terveztünk. Vállalkozni valamire ott, ahol az eredmény biztos, nem érdem. Hát azért, mert vihar és zátonyok fenyegetik a tengeren, el se indítsuk hajónkat a kikötőből? Nézzük-e ölünkbe téve kezeinket és fejünket csóválva, hogy társadalmi életünk tesped és hanyatlik, anélkül, hogy ifjú reménnyel munkához látva, megkísértsük segíteni bajainkon?“ ...

Ma megállapíthatjuk, hogy ez a jövőbe vetett bizalom, az a bátor kezdet jogosult volt. Széchenyi mondta: „a kiseded makkból, ha nem romlott, idővel termő tölgyfa lesz, csak senki el ne gázolja“. Ilyen romlatlan „kiseded makk“ volt a mi negyven év előtti próbálkozásunk; ma már a „termő tölgyfa“ árnyékában telepedünk le.

Én megengedem, hogy nem minden dolgunk alakult úgy, ahogy azt negyven év előtt elképzeltük és terveztük; némely irányban talán a cél mögött maradtunk, más irányokban azonban megvalósítottuk a Hyppolite Taine szép mondását, hogy a célt túl kell haladni, ha igazán el akarjuk érni. A megmunkálásra kijelölt terület egy részét talán parlagon hagytuk, de ahelyett más, új területeket tettünk termőkké. Ez utóvégre is így van minden emberi dolognál s különösen minden társadalmi munkánál. A társadalmi működésnek nem lehet merev programokat adni; a pezsgő, munkás élet maga alkotja meg a programját, mint ahogy, ha a vándor előtt a kiszemelt út valamely helyen járhatatlannak bizonyul, hát ott más ösvényt kell választania: a földolog, hogy a cél, az irány változatlan maradjon!

A Széchenyi-kör negyvenéves pályafutásából oly sokan tanultak, jogunk van nekünk is visszamutatni rá, jogunk van nekünk is számon venni, mérlegelni dicsekvés nélkül eredményeinket. Jogunk van rámutatni, hogy mennyi szép eredményű irodalmi pályázat köszönhetette létrejöttét Körünknek, mennyire kivettük részünket városunk és vidékünk magyar szellemű

haladásából, állandó színházunk létrejöttéből, magyaros népnevelésünk előmozdításából; is, az ismeretek, a művészszeretet terjesztéséből, az eszmekeltő érintkezésből, a nemzeti irodalmunkkal való kapcsolat szorosabbra fűzéséből. Jogunk van rámutatni, hogy valahányszor nemes célok javára a közönség áldozatkészségét kellett igénybe venni, a Széchenyi-kör volt az, mely az áldozatért szellemi élvezetet adott cserébe. Jogunk van emlékeztetni rá, hogy szellemi életünk elsőrendű tényezői mily elismerő készséggel követték mindig, követték ma is hívásunkat, hogy mily jelentős alakjai irodalmunknak, tudományunknak, művészetünknek ragyogtatták e 40 év folyamában szellemüket Körünkben s vitték el innen hálás, meleg szívökben a Széchenyi-kör jó hírével együtt Eperjes és Sáros megye lelkes, magyar közönségének jó hírét is.

Ha e sikereink titkát fűrészszük, mindenesetre el kell ismernünk a szerencse kedvezését abban a tekintetben, hogy a Széchenyi-kör sohasem volt híján lelkes, buzgó, leleményes s bizonyos hódító- és alkotóerővel bíró vezetőembereknek. Az egyesületi munka is csak emberek munkája s alkalmas emberek nélkül a legjobban megszervezett társulat sem tud a gyakorlatban érvényesülni. Hogy csak a valamennyi között legérdemesebbet említsem: Horváth Ödön nélkül a Széchenyi-kör szerény kezdőfokáról sohasem emelkedett volna arra a polcra, amelyet ma vidéki közművelődési egyesületeink között szinté vezető- és példaadóképpen elfoglalt.

Azonban viszont a leghivatottabb vezetők erejét megbéníthatja az elhibázott szervezet; ha tehát mi ma negyvenévi szakadatlan haladásra s még a legnehezebb háborús időkkel is dacoló megszilárdult viszonyokra nézhetünk vissza, ez nemcsak azért van, mert megtaláltuk a munkához mindig a kellő embereket, hanem azért is, mert a munkaszervezet kezdettől fogva jó volt, a Széchenyi-kör eszméje, terve a gyakorlatban bevált.

A Széchenyi-kör eszméjének, tervének körvonalait rendszerint abban az előadásban szoktuk keresni, melyet az első szervezők megbízásából negyven év előtt, illetőleg 1878. év tavaszán a vármegyeház termében mintegy toborzó gyanánt tartottam. Azonban a történelmi igazság szempontjából tulajdonképpen egy kissé messzebbre kell visszanyúlnom. Meg kell emlékezni arról, hogy az akkor még két nyelvű EPERJESI LAPOK hasábjain 1877. nyarán „Concentrische Gedanken“ cím alatt boldogult Piller Józseftől, kit mi öregebbek még mindnyájan mint nagy zenei műveltségű férfiút ismertünk, cikksorozat jelent meg, mely egy Eperjesen létesítendő zeneegylet terve mellett tört lándzsát. E cikkek ellenében írtam én ugyanazon év szeptember és október hónapjaiban „Műegylet Eperjesen“ cím alatti fejtegetéseimet, melyekben — elismerem, hogy elhibázott elnevezéssel, mert a „műegylet“ szó nem felel meg a mi Széchenyi-körünk fogalmának — tulajdonképpen már a Széchenyi-kör jövő szervezetének képét adtam s a mellett szállottam síkra, hogy ne csak zeneegyletet létesítsünk Eperjesen, hanem olyan társulatot, mely a művészetek s az irodalom együttes fölkarolását és terjesztését, szóval a szélesebb értelemben vett társadalmi közművelődést tekintse feladatának.

Nézetem szerint akkor, mikor néhány hónappal később a kis vidéki lap hasábjain megvitatott kérdés az utóbbi javaslat értelmében dönt el s nem zeneegyletet, hanem Széchenyi-kört létesítettünk, akkor ütött vállalkozásunk sorsdöntő órája. Mert egy, bár még oly tekintélyes értelmiséggel rendelkező kis vidéki város szellemi és anyagi erői csak az egyesítés által hatványozhatók annyira, hogy nagyobb társadalmi feladatok teljesítésére képesek legyenek.

Ha mi előbb külön zeneegyletet szerveztünk volna, azután később talán egyet ismeretterjesztő felolvasások rendezése céljából, egy másikat a népnevelés előmozdítására, egy harmadikat talán múzeum és könyvtári vagy művészetpártolási célokra: az erőknek ez a szétforgácsolása, a sok széthúzó törekvés, a versengés, féltékenység és kölcsönös gáncsvetés valamennyinek a működését megsibbasztotta s igazi kifejlődésre és fölvirágózásra egyiket se juttatta volna.

A Széchenyi-kör negyvenéves pályája tehát fényes igazolása az erőegyesítés ez elvének, melytől jövőre sem szabad eltérnünk, ha eddigi eredményeinket kockára tenni nem akarjuk. Sőt talán még az eddiginél is gondosabban kell őrködnünk a fölött, hogy Eperjesen a közművelődés, az irodalom- és művészetpártolás terén soha semmi se történjék a Széchenyi-körben egyesített társadalmi erők mellőzésével, aminek föltétele természetesen, hogy viszont Körünk semmit el ne mulasszon, amit e tereken tenni lehet. Szóval: közönségünk előtt mindig világosan kell állania a Széchenyi-kör szükségességének, hogy soha föl ne merülhessen Körünk fölöslegességének gondolata. Épp oly szükséges mindenkit meggyőzni a felől, hogy akit bizonyos befolyás és hatáskör illet meg itt, annak kötelessége a Széchenyi-kört hazafias működésében támogatni, mert ha a sikeres társadalmi működés előfeltétele az erők egyesítése, akkor az erőknek ezt az egyesítését megteremtteni s ahol az megvan, fenntartani a közérdek iránti tartozás.

Tisztelt ünneplő gyülekezet! Ne vegyék rossz néven nekem, ha a jövőben ránk háruló e kötelességekre is utalok, amikor negyvenéves pályánk mesgyéjéről annyi okunk van megelégedéssel tekinteni vissza a múltba. Ezen a mesgyén állva, rajtam is, ki ily hatalmas fejlődést, pezsgést és virágzást már akkor megálmodni mertem, erőt vesz egy percre a Horác-féle „hoc erat in votis“ főlemelő érzése. De az életben nincs megállapodás. A rohanó idő, amely múlttá morzsolja a jelent, a jövő ígéreteit is hamar változtatja a jelen követeléseivé. A mi szép múltunk ne csak önértre és öröme hangoljon: ez a múlt kötelez is, és nekünk meg kell fontolnunk azt, hogy a múlt lehet teher, de sohasem lehet kamatozó tőke. A világ sora az, hogy embereket és intézményeket csak addig környez igazán a közbecsülés, amíg nemcsak érdemeiket ismerik el, hanem még a jövőben is várnak tőlük valamit. Ezzel nekünk is számolnunk kell. Maradjunk hívek ahhoz, ami a múltban fenntartott, de alkalmazkodjunk éber életrealitással a nap változó követelményeihez is; minél régibbek vagyunk, annál fiatalosabb fejlődésképeségnek kell tanújeleit adnunk; soha meg nem tagadva önmagunkat, meg kell mégis értenünk a kor, a jelen intó szavát. Én bízom benne, hogy az új nemzedék túl fogja nőni elődjait és hogy a Széchenyi-kör jövője még el is fogja homályosítani fényes múltját.

Megalakulásunkkor a Széchenyi nagy nevét választottuk címünkben mintegy jelszavunkul. Bizonyára nem azért, mintha Széchenyi éppen a széleskörű társadalmi művelődés terén maga is példákat adott volna. Hiszen tudjuk, hogy szembe is szállott a „usefull knowledge“, a hasznos tudnivalók terjesztését célzó egyesületek eszméjével, mert az ő idejében azt korainak, nem helyénvalónak vélte, nem akarta, hogy ily dolgokra terelődjék a figyelem, amíg néhány, tőle legelsőrendűnek megjelölt feladat, különösen nyelvünk kifejlesztése teljesítve nincs. De azért mégis nagyrészt a Széchenyi munkásságának köszönhetjük, hogy a szélesebb körű közművelődésnek ma már ugyancsak eljött az ideje.

egy nemzetet Európában egye-
g sehhol ki nem
ötelen minősé-
fokozni erőt,
ig nem ismert
z, az emberiség
nk nem cseké-
el gazdagítani.“
ez alapról, ne
ez alapon való
ira igazán nagy

az az energia,
51 és jellegzetes
iplálja a nem-
hazaszeretetet,
nden fáradság
t felvirágozta-
egész nemzet
ásért. Ápolja
eltséget, mely
mágnesesebb
es együtt és
ebből nőnek
ónia erőssé-
istyái!

ájáért köszönti
ódési Egyesü-
kapcsolatban
a magyarok
ángoló hon-
s bölcsesége
s fajszeretete
kor a nemzet
sten áldja a

ési Egyesület
lőt kérte fel
a Széchenyi-
rnő a követ-
Nagyérdemű

si Egyesület
odalmi Tár-
ő feladattal,
melynek
ok, irodalmi
ünnepség
vármegyéje
tyéjének, a
eme integet
ye földrajzi
személyét
gja vagyok
k, de a sok
szapillantás
giak, talán
ához, mint
elmi idő-
ar küzdel-
óta annyi
közös szen-
királyaink-
tt harcain,
szenvedett
őségebb
diadalmas
a“ kísérté-
nai világ-
ngyanazon
mindkét
darabját,
delemben
magyarja!
yers erők
om —: a
án. Harc-
dő. Egy

későbbi kornak higgadtabb, tisztultabb felfo-
gású embere fogja majd csak igazán értékelni
ezt a harcmezőt, amelyről teremtés, alkotás
sugárzik szét, nem rombolás és pusztulás. És
ma, midőn a dúló világveszttség nemcsak
megfertőzte, de egyenesen megsemmisítéssel
fenyegeti a kultúra minden eddigi vívmányát,
százszorosan fontos hivatást teljesít minden
egyesület, mely a kulturát szolgálja. Ma nem-
csak terjeszteni kell a kulturát, de maholnap
megmenteni a kulturérzésnek a tömegek lelké-
ben oly gyéren megmaradt romjait. Ezért
százszoros jelentőségű, ezerszeresen rokonszen-
ves ma minden életjel, mely az emberi kultúra
e megmaradt kis fénypontjaiból kisugárzik.
A Széchenyi-kör 40-éves multjának legnagyobb
része a békében telt le. Hivatását fényesen,
magasztosan töltötte be. És éppen ez jogosít
fel ama reményünk hangoztatására, hogy most,
amikor a háború befejeztével a megújuló
kulturmunka félve fogja bontogatni szárnyait,
amikor a művelődés zászlóvivőire a végletekig
fokozódó munka fog várni, hasonló szilárd cél-
tudatossággal, továbbra is hivatása magaslatán
álva fog Sárosnak és közvetve az egész hazá-
nak hasznára válni.

A mi Gyöngyössi Irodalmi Társaságunk
még aránylag fiatal — alig 12-éves —, de e
rövid idő alatt kifejtett működése közben szer-
zett tapasztalataink révén is át tudjuk érteni és
méltányolni azokat a nagy feladatokat, azokat
a nagy nehézségeket, melyeknek megoldására,
leküzdésére egy kulturegyesület hivatva van,
ha a magyarság szent ügyét — főleg nemzeti-
ségi vidéken — előbbrevinni akarja. Éppen
ezért meghatott lélekkel hajtjuk meg zászlónkat
az Eperjesi Széchenyi-kör előtt. A Drugethek
és Bercsényiek vármegyéjének irodalmi férfiai
nevében őszinte lelkesedéssel kívánom: Ad
multos annos!

Sárosvármegye törvényhatósága nevében
Kooós Béla főispán szólott. Beszéde a követ-
kező volt:

„Nagyméltóságú Elnök úr! Mélyen tisztelt
Hölgyeim és Uraim! Sárosvármegye közönsé-
gének, társadalmának nevében és képviselété-
ben szólalok fel s melegen üdvözlöm az Eperjesi
Széchenyi-kör vezetőségét és tagjait a mai
jubiláris ünnepen.

E Kör, igen tisztelt ünneplő Közönség, négy
évtizeddel ezelőtt a legszebb és legnemesebb
magyar jelszavakat írta zászlájára s a lezajlott
hosszú idő alatt hű maradt ezen ideálokhoz.

Céljaul tűzte ki a Széchenyi-kör terjeszteni
nemzetünk szent szimbolumát: a magyar
nyelvet; kultiválni kívánta a magyar művészetet,
tudományosságát, nemzetünk irodalmát, költé-
szetünket és zenénket s ezen erőforrások útján
szilárdítani óhajtott hosszú-hosszú időkre az
ezeréves Magyarországot és szellemi kincseivel
gazdagítani és boldogítani városunk és vidé-
künk népét.

E nemes munkálkodásban lezajlott nyolc
lustrum emlékünnepléje, igen tisztelt Közönség,
méltó a teljesítményekhez, — méltó e Kör haza-
fias munkájához.

Erre a lélekemelő ünnepléjére sereglettünk
össze a példátlanul hosszú háború szenvedései
és viszontagságai által sújtott és sanyargatott,
de meg nem tört erős lélekkel s a nemzetünk
jövőjébe vetett ama fanatikus hittel, mely egy-
szersmind e Kör glóriás névadójának: a nagy
Széchenyinek is jelmondata: Magyarország
nem volt, hanem lesz!

Adja a Mindenható, adja a Gondviselés,
hogy jubiláló testületünk ezen jeliséje ne csak
ideál, sóvárgás, óhajlás és prófécia maradjon,
ne csak álmodjunk nemzeti nagyságunkról,
de teremjen és szülessék széles e hazában sok-
sok új Széchenyi-kör, társulás és egyesület s
ezek vállvetett kultur munkája, tevékenysége és

szerepével fellángolása emelje szellemileg
nagygyá, tegye hatalmassá a Magyarort!

Ezekben a gondolatokban és érzelmekben
kivántam kifejezni és tolmácsolni vármegyénk
közönségének szívélyes üdvözlését e jelentős
irodalmi ünnepen.“

Végül Eperjes város nevében *Magyar* József
h. polgármester lépett az előadásztalhoz s
mint háziúr a következő hatalmas, nagyhatású
beszédjét mondotta el:

„Kegyelmes Védnök úr és Elnök urak!

Mélyen tisztelt Díszgyűlés!

Eperjes szab. kir. város közönsége kép-
viseletében emelkedett lelki hangulattal, öröm-
mel üdvözlöm a jubiláló Széchenyi-kört, ennek
szellemi vezérkarát s városunk díszpolgárát,
a Kör alapítóját s védnökét, legnagyobb embe-
rünket: Berzeviczy Albert öexcellenciáját!

Ki a nagy ember? Az-e, mélyen tisztelt Höl-
gyeim és Uraim, ki a *jelen* konjunkturait bizo-
nyos üzleti elszántsággal, ügyességgel úgy
ki tudja használni, hogy a máról-holnapra való
életberendezkedésnek minden kényelmét be-
biztosítja a maga és övéi részére? Nem, az
nem nagy ember. Az lehet az élet elsőrangú
üzletembere a maga és mások részére, de egy-
általán nem nagy ember.

Nagy ember az, ki nemcsak a *jelen* érdekét
nézi, nemcsak a *jelen* éli, hanem átélve lelké-
ben a *mult* is, ennek tanulságaival, mintegy
gondviselésszerű előrelátással, össze nem té-
vesztve a célt az eszközökkel, törekszik az élet
célja felé.

Nagy ember az, aki nemcsak az élet síkjában
szélesen, hanem az eszményben s a hozzá-
közeledésben való hittel nézve a világot, nem-
csak a saját, hanem másoknak, minél többek-
nek életét is át tudja élni s azoknak a cél
elérésében hathatós segítségükre lenni.

A nagy ember látja, hogy a szédítő, má-
moros magasságok s alvó, sötét szakadékok közt
mehúzódó töredékes, rövid lehető emberi
élet mennyi bajtól, szenvedéstől, mennyi verej-
tékes munkától terhes! Látja az élet küzködését
s erőfeszítéseit. A munka, amely nem lehet soha
célja, hanem csak egy funkciója az életnek,
nagy terhével csaknem teljesen elnyomja a
lelket, amely gyökeret akarna verni a mély-
ségbe s felhatolni a magasságokba, a lelket,
amely lenni s élni kíván minden elgondolható
időn és téren túl...

S ebben a töredékes életben hányszor rémlik
az embernek, mintha valahol messze távol járna,
ahonnan nem bir visszatérni önmagához.
Mennyi hála és köszönet annak, aki az embert
visszaadja önmagának! Visszaadja céljának, a
saját nagyságának.

De a nagy ember egyebet is tesz: vissza-
adja az embert embertársának! Uraim és Höl-
gyeim, az élet nagy valósága az, hogy nincs
nagyobb út a világon, mint amely az embertől
az emberig vezet. Átlátni felette, olykor át is
hallani a kimondott szót... s az utat megjárni
mégis oly nehéz! Együtt lakhatnak s ugyanott
távol élhetnek egymástól az emberek. Nemcsak
elérhetlen „távol“, de elérhetlen „közel“ is van
az emberek között. Mennyi hála és köszönet
annak, ki ezt a távolságot valamiképp meg-
rövidíteti!

A mi nagy emberünk prófétai intuiciókkal
ezt cselekedte a Széchenyi-kör megalapítása
által s ezt cselekszi ennek a Széchenyi-körnek
ideálista érzésének mindig élő melegével, szé-
les és finom felfogású érdeklődésének üdítő
erejével való támogatása által!

A Széchenyi-kör mindenképpen alkalmas volt
és marad arra, hogy az emberek közeledjenek
e Körben egymáshoz, hogy meglehessenek
egymással. S meglehetnek egész szépen egy-
mással az élet egységes igazságaiban, hiszen
az *egy igazság* örök, nagy forrása, az Isten,

oda van írva mindenki lelkébe! Ezt az igaz-
ságot letagadni nem lehet. Bármilyen divat
szerint is öltözködjének szavaikban az emberek
(mert ez is divat!), letagadni nem tudják, leg-
feljebb más nevet adnak az Istennek.

A Széchenyi-körben bizonyos egységbe
tömörültek s tömörülnek az emberek, a társa-
dalom... s ez az egységesülés hál' Istennek:
mind nagyobb összhangosulás!

Igenis, a Széchenyi-körnek, amely a magyaro-
sításnak a vármegyében oly óriási eredményeit
érte el, e társadalomban legnagyobb érdeme
másrészt az, hogy az egységes, a megértő, a
mindent áthidaló szeretet lelkét igyekszik ki-
művelni az emberekben a kultúra minden
eszközével. S nem egyoldalú, hanem az egész
életet átfogni igyekvő szociális kulturájával a
Széchenyi-kör a társadalom szolidaritásának
hatalmas elősegítője lett ezideig s legyen még
nagyobb mértékben a jövőben s töltsé el a
társadalmat a magasabb lelki berendezkedés
minden nyújtható jölétével!

Berzeviczy Albert a Széchenyi-kör meg-
alapításával intézményesen megörökítette ön-
magát s e társadalom *halhatatlanja* lett!

Ezekkel a gondolatokkal köszöntöm s élte-
tem negyvenéves jubileuma alkalmából e város
közönsége részéről a Széchenyi-kört, ennek
alapítóját s szellemi vezércsillagát, Berzeviczy
Albert öexcellenciáját s az ő szellemében annyi
duzzadó tetterővel eredménydusan dolgozó,
fáradó s vezéréhez annyira méltó vezetősé-
get, melynek további nagy munkájára Isten
áldását kérem!

Az üdvözlőbeszéd elhangzása után dr.
Wick Béla, a Széchenyi-kör jegyzője bemutatta
azokat az átiratokat és táviratokat, amelyek a
Körhöz negyvenéves jubileumi ünnepe alkalmá-
ból küldettek. Ez üdvözléseket alább közöljük.

Az üdvözlő átiratok és táviratok bemutatása
után a műsornak következő száma dr. *Horváth*
Ödön „Visszaemlékezés az Eperjesi Széchenyi-
kör négy évtizedére“ című munkájának a fel-
olvasása volt, amelyet a szerző a Kör jubileuma
emlékére írt. Dr. Horváth Ödönnek egészségi
okokból történt távolmaradása miatt a munka
felolvasását a Kör elnökségének fölkérésére
dr. *Máriássy* Béla vállalta magára. A Széchenyi-
kör negyvenéves multjának történetét kimerít-
ően tartalmazó alkalomszerű, szakszerűen meg-
írt s érdeklődő tetszéssel hallgatott munkát
hivatalos lapunk egész terjedelmében leközlí.

A díszgyűlés befejezésül Szinyei-Merse
István ügyvezető-elnök részszavaiban meg-
hatottan mondott köszönetet az ünnepnap
szereplőinek s a kulturegyesületek kiküldött
képviselőinek. Összefoglalta azokat a tanulsá-
gokat, melyeket az elhangzott szép beszédek
nyújtottak. Kijelenti, hogy a jubiláris díszköz-
gyűlés tartásával a Széchenyi-kör nem ünne-
peltetni akarta magát, hanem csupán köteles-
séget teljesített azon magasztos eszmék iránt,
melyeket minden kulturegyesületnek felkarolni
s megvalósítania kötelessége. A Széchenyi-
körnek az alapítók oly programot adtak,
amely dús tartalommal tölti meg a magyar
kulturegyesületek kereteit s amely alkalmas
arra, hogy megmutassa, miképp kell pótolni
azokat a veszteségeket, melyeket a magyarság-
ban a világháború okozott.

S azzal a hő kívánsággal rekeszti be a
díszközgyűlést, vajha a Széchenyi-kör elvei
minél szélesebb körben hódítának szerte a
hazában s megvalósítanak minél teljesebben a
művelt és gazdag Magyarország eszményét.

A hatalmas éljenzéssel és tapsokkal viszon-
zott lelkes záróbeszéd után a közönség állva
a Himnuszt énekelte el s ezzel a díszközgyűlés
véget ért.

A díszközgyűlés után a Kör barátságos ebédre hívta meg vendégeit. Az ebéden mintegy 40-en vettek részt.

Délután a vendégek a várost megtekintették, este pedig a város adott tiszteletükre vacsorát, amelyen *Magyar* József helyettes polgármester vitte a háziúr szerepét.

A Széchenyi-körhöz negyvenéves jubileumi ünnepe alkalmából a következő táviratok és átiratok érkeztek:

Dr. *Horváth* Ödön, a Kör tiszteleti tagja s volt alelnöke Badnauheimból, ahova egészségi okokból távozott, a következő táviratot küldte:

„Hosszú és fárasztó utazás után eljutottam Badnauheimba. Végtelen sajnálatomra vasárnap nem lehetek köztetek. Sok üdvözlőt és isten-áldást! *Horváth.*“

Az *Országos Közművelődési Tanács* nevében: *Árkay* Kálmán alelnök, *Szilágyi* Sándor titkár:

„Elháríthatatlan akadályok miatt őszinte sajnálatunkra nem lehetünk ott a jelentős ünnepélyen, kérjük az érdemes elnökséget, fogadja és tolmácsolja a közgyűlés előtt üdvözlőnk, szeretetünket. Biztosítjuk a Széchenyi-kört megértő támogatásunkról hazafias és kulturális szép munkásságában, amely az elmúlt negyven évhez a magyarság javára eredményekben szintén gazdag új évtizedeket fog csatolni. A nemzeti kultúra és nemzeti eszme erősítésére irányuló minden munkájukban együtt és egyek vagyunk.“

A *Petőfi-Társaság* nevében: *Herczeg* elnök, *Pakots* titkár:

„A dicsőséges multra visszanéző, nemes küldetésű Széchenyi-kört jubiláris ünnepén testvéri szeretettel köszöntjük, őszintén fájjaljuk, hogy a mai rendkívüli viszonyok miatt nem lehetünk az ünneplők sorában.“

A *Múzeumok és Könyvtárak Országos Tanácsa* nevében: br. *Wlassics* Gyula, elnök:

„Mult hó 23-ikán kelt szives meghívására válaszolva, sajnálattal értesítem a t. Elnökséget, hogy a Kör negyvenéves fennállása alkalmából rendezendő ünnepélyre a mai rendkívüli viszonyok között nincs módunkban külön képviselőt küldeni, legyen szabad azonban arra hivatkoznom, hogy a szép ünnepély aktív szereplői között Tanácsunk elsőrangú tagjai vesznek részt, kiknél fényesebben a külön kiküldött sem képviselhetné Tanácsunkat.“

A Széchenyi-kör minden egyes tagja bizonyára meg van győződve, hogy Tanácsunk, mely fennállása óta ismeri és támogatja a Széchenyi-kör kulturális működését, a legmelegebb rokonszenvvel üdvözlö az ünnepélyes közgyűlést a jubileumi évforduló alkalmával és teljes melegséggel óhajtja, hogy azokat a fenkölt nemzeti és kulturális célokat, melyek megvalósításán a Széchenyi-kör immár négy évtized óta oly kiváló eredménnyel munkálkodott, továbbra is az eddigi odaadással és sikerrel ápolja mindnyájunk közös eszményének, az erős magyar kultúra pillérének nyugvó nemzeti magyar állam felvirágoztatása érdekében. Fogadja a t. Elnökség kiváló tiszteletem nyilvánítását.“

A *Magyar Nemzeti Múzeum* nevében *Fejérváry* László megb. igazgató:

„A Magyar Nemzeti Múzeum hálás köszönettel vette a meghívót az Eperjesi Széchenyi-kör fennállásának 40-éves jubileuma alkalmából rendezendő kegyeletes ünnepre és őszintén sajnálja, hogy személyzeti viszonyai, valamint a mostani nehéz körülmények nem engedik meg, hogy azon magát kiküldöttjével képviseltethesse. Lélekben és gondolatban azonban együtt ünnepel a nagyérdemű Körnek tagjaival, mert nemzeti intézetünket működésében ugyanazon célok irányítják, melyeket a Széchenyi-kör tűzött maga

elé: kegyelet ápolása a nemzeti mult hagyományai és emlékei iránt és erőgyűjtés a jövőre nagy munkájára a nemzeti tudomány és közművelődés terén.“

Nemzeti intézetünk a négy évtized óta oly eredményesen dolgozó Széchenyi-körnek jubiláris ünnepére legmelegebb üdvözlőt küldi és őszintén óhajtja, hogy a Kör nemes törekvései a jövőben mennél több fényes eredményt és sikert csatoljanak az eddigiekhez.“

Az *Országos Szabadoktatási Tanács* nevében *Pályi* Sándor titkár:

„Hazánk északi határreszének gócpontján, Eperjesen negyven év óta áldásos sikerrel működő Széchenyi-körnek jubileumi díszgyűlésére meghívással megtisztelni méltóztatott Országos Szabadoktatási Tanácsunkat is.“

Bizonyára méltó hivatása lenne elnökségünknek e nemzeti közművelődési ünnepen résztvenni és ott kifejezni nagyrabecsülő elismerését a Széchenyi-kör érdemei iránt, valamint a súlyos világhelyzetben jogosan hozzáfűződő bizalmát a további kulturális munkásság új meg új sikereiben.“

De Orsz. Szabadoktatási Tanácsunk elnöke ugyanaz a vezérferfiú, ki a Széchenyi-kör alapítójaként és ezidő szerint védnökeként fog e jubileumon résztvenni, alelnöke dr. *János Benedek* pedig fontos állami megbízásban egy év óta külföldön tartózkodik. Ennélfogva engedje meg Nagyméltóságod, hogy ez üdvözlő irással tolmácsoljuk az Orsz. Szabadoktatási Tanács üdvözlését és irattárunk hivatalos adataiból állapítsuk meg, hogy a negyvenéves multban az Eperjesi Széchenyi-kör sokoldalú munkássága nagyon termékeny ágainak egyike volt a szabadoktatás.“

Adja Isten, hogy még sok-sok lustrum gazdagítsa a Kör nemzeti kulturális munkásságát és annak áldásait.“

Várad Antal, a Kör tiszteleti tagja a következő levelet intézte a jubiláló Széchenyi-körhöz:

„Szívem egész melegevel üdvözlöm negyvenéves fennállása alkalmából a Széchenyi-kört, felvidéki szellemi otthonomat és annyi kiváló szellem otthonát, Sárosvármegye irodalmi végvárát, a magyar szellem gyöngyét a felvidéken!“

Berzeviczy Albert és *Horváth* Ödön nevei a Kör éke, fényessége a multban — mai összes vezetői a díszei a jelenben. Büszke vagyok, hogy ez aranyláncba tartozhatom s legékebb címem az marad, amellyel a Kör felékesített, mikor tagjává választott!“

Áldás lebegjen a Kör vezetőségén, tagjain és munkásságán. Szeretet és siker kísérje minden lépését s fogadja az én szerény, de lelkem mélyéből fakadó üdvözlőmet is.“

A *szegedi Dugonics-Társaság* nevében dr. *Szalay* József elnök, *Móra* Ferenc titkár:

„Ha a háborús viszonyok — őszinte sajnálatunkra — megakadályoznak is bennünket abban, hogy a Széchenyi-kör jubiláris ünnepére személyesen vihezzük el a Dugonics-Társaság testvéri köszöntését az Alföld szívéből, kedves kötelességünknek tartjuk legalább lélekben tisztelegni Eperjes kulturális ünnepén. Széles e magyar hazában mindenütt ünnep ez, ahol kedvesek és szentek a nemzeti ideálok, amelyeket a Széchenyi-kör negyven év óta oly eredményesen szolgál. Mi, a szegedi Dugonics-Társaság megértettük ama kijelentésnek nagy kulturális jelentőségét, amelyet a Széchenyi-kör nagynevű megalapítója és védnöke, *Berzeviczy* Alber úr ónagyméltósága évekként elzött az irodalmi és kulturális élet decentralizációjának szükségességéről tett s abban a szellemben igyekeztünk hivatásunkat teljesíteni, amely a Széchenyi-kört négy évtizeden át megtöltötte eleven erővel s a nemes tradícióihoz való ragaszkodás mellett szívós lendülettel.“

Ez a szellem nemzeti erőt jelent, amelyre ezután nagyobb szükségünk lesz, mint valaha is volt s ennek a szellemnek birtokában példakép előttünk a Széchenyi-kör, amelynek nagy multjához méltó jövőt kívánunk.“

Az *Erdélyrészi Magyar Közművelődési Egyesület* nevében *Sándor* József udv. tan., alelnök, *Pallós* Albert jegyző:

„A nagyérdemű testvéregyesület negyvenéves jubiláris ünnepélyére szóló meghívót és átiratot vettük. Csakis az Erdélyben még mindig fennálló közlekedési nehézségek akadályoznak meg abban, hogy a magyarság e fontos ünnepén személyesen résztvehessünk. Azért minden eshetőségre számítva, már most megragadjuk az alkalmat, hogy e nevezetes örömnep alkalmából legőszintébb és legmelegebb üdvözlőnköt fejezzük ki, kívánva, adja az Ég, hogy a nagyhivatású és példás ragyogású Kör évszázadokon át éljen és viragozzék, a magyarság, a nemzeti közművelődés és az irodalom javára.“

A *Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület* nevében *Clair* főtitkár dr. *Wallentinyi* S. kör titkárhoz:

„A nagy távolság és a bizonytalan vasúti közlekedés akadályozza elnökségünket, hogy az Eperjesi Széchenyi-kör negyvenéves jubileumán megjelenjék. Mégis ott akartunk lenni s megkértük *Ruby* József nyug. kir. gimn. tanárt, hogy képviselje egyesületünket. Ma kaptuk meg tőle a választ, hogy alig jár ki a szobából, beteges, öreg ember s így nagy sajnálatára nem vállalhatja a képviselőlet.“

Az idő rövidege már nem engedi, hogy mást kérjünk föl s annak is bevárjuk a választ. Ilyen körülmények közt, elnökségünk megbízásából, hozzád fordulok és kérek, légy kegyes legjobb belátásod szerint intézkedni, hogy a jubileumi közgyűlésen egyesületünk Eperjes város valamely előkelő polgárával, méltóan legyen képviselve. Megbízásunkból kérd föl az illetőt s elnökségünk majd post festa fogja neki megköszönni a képviselőlet.“

A *Debreczeni Csokonai-kör* nevében *Gerési* elnök, *Kardos* titkár:

„Örömmel és szeretettel üdvözlöljük a testvéregyesületet érdemes működésének 40-ik évfordulóján.“

A *Temesvári Arany János-Társaság* nevében *Lovas* Imre, áll. főgimn. tanár:

„Nagy köszönettel vettük a szives meghívást a Széchenyi-kör jubiláris ünnepélyére s bár a háborús viszonyok a személyes eljövételben gátolnak, meleg örvendéssel s hazafias érzéssel Önökkel ünneplünk. Jól ismert előttünk az a lelkes, céltudatos, hazafias összetartás, mely a Széchenyi-körben a Tarcza-menti ősrégi városban, Thököly és Rákóczi városában, Eperjes színe-javát egyesíti. A felvidéki nemzetiségi tenger közepette hazafias művelődési céljaink ugyanazok Eperjesen, mint nálunk Temesváron — a délvidéki nemzetiségi tenger közepette! — De mint hajdan a politikai küzdelmek korában ott fent a Rákócziak, itt lent a Hunyadiak kardja messze vonalban utat nyitott magának: meg vagyunk róla győződve, hogy a magyar nemzeti eszme nagy céljaihoz becsületes küzdelmeinkkel napról-napra közelebb jutunk! A kultúra békés eszközeinek nem kedvez a nehéz idő, az eddiginél nagyobb akadályok között haladhatunk csak előre, de nem halványult el azért, sőt szebben ragyog, mint valaha, a magyarság nagy jövődjének égi napja! Kedvező Rátok nézve és küzdelmeitekre nézve az is, hogy már megalakulástok óta oly vezért követhettek, mint *Berzeviczy* Albert, a magyar nemzeti állam egyik első nagy politikusa, a magyar nemzeti művelődés és tudomány folyton' munkálkodó kiváló har-

cosa! Öre-
séggel teki
Áldjon
jöjjen köze
a nemzeti

Erdélyi

„Nagy
pén testvér
jövöt kíván

A Mag
nevében dr

„A Ma

i. hó 13-ik

köszönettel

meghívását

tartandó ür

tel kívánja

és kulturál

élete e szé

nevében és

rencsém N

az eperjesi

törtassék e

kört üdvözl

Br. Ghill

„Az Epe

kas működ

tisztelettel ü

Az eperj

testületet ne

„Az Epe

lőja alkalm

m. kir. áll. e

tanári testü

üdvözlőt t

Az Eper

egyesületek

denha. A m

sítése, a m

kítűzött cél

s amely cél

nemcsak m

Eperjes sz.

kulturintézm

Széchenyi-k

hajtják zászl

az Eperjesi

áradó fény

megvilágítja

nemzeti mű

A Kör

kérem.“

Az eperje

nevében Bl

„A felvid

fennállásána

eperjesi ág.

lete őszinte

Széchenyi-k

időig s ápr

nemzeti szel

Végül üd

iskolai Tan

gyas Etelka.

KÖZ.

A sáros

vára az eper

vármegye gy

a következő

A már nyug

Ij. Körtvély

istván útján

lakos

Scsavniczky

körjegyző

sarvasmarh

Rojkovich T

lelkész máju

Zelény Józse

a rézedénye

cosa! Óréa mi is s az egész nemzet büszkeséggel tekintünk!

Aldjon meg az Isten minden munkátoiban, jöjjön közelebb közös hazafias iparkodásunk által a nemzeti nagy éredés és aratás korszaka!"

Erdélyi Irodalmi Társaság nevében Dózsa:

"Nagymultú Széchenyi-kört jubiláris ünnepén testvéri szeretettel köszönti, dicsőségesebb jövőt kívánva."

A Magyar Protestáns Irodalmi Társaság nevében dr. Raffay Sándor titkár:

"A Magyar Protestáns Irodalmi Társaság f. hó 13-ikán tartott választmányi ülése nagy köszönettel vette az Eperjesi Széchenyi-kör meghívását, hogy 40-éves életének fordulóján tartandó ünnepén résztvegyen. Meleg szeretettel kívánja üdvözölni a felvidék e jeles irodalmi és kulturális harcosát küzdelmes, de nemes élete e szép ünnepén. Evégből a választmány nevében és megbízásából tisztelettel van szerencsém Nagytiszteletűsége felkérni, hogy az eperjesi választmányi tagok élén, akiket méltóztassék e célra összebórozni, a Széchenyi-kört üdvözölni kegyeskedjék."

Br. Ghillány Imre volt főtítkára, Vida Aladár

"Az Eperjesi Széchenyi-kört hazafias derekas működésének 40-éves évfordulóján őszinte tisztelettel üdvözli."

Az eperjesi áll. tanítónőképzőintézet tanártestülete nevében Dúzs Mária igazgató:

"Az Eperjesi Széchenyi-kör 40-éves évfordulója alkalmából a vezetésem alatt álló eperjesi m. kir. áll. el. népiskolai tanítónőképző-intézet tanári testületének legmelegebb, tiszteletteljes üdvözlését tolmácsolom."

Az Eperjesi Széchenyi-kör a hazai kulturális egyesületek legelsői között foglalt helyet mindenben. A műveltség fejlesztése, az izlés nemességének, a magyar nemzeti érzés erősítése volt kitűzött célja, mely felé egyenes úton haladt, s amely célt 40-éves buzgó működése által nemcsak megközelítette, hanem el is érte. Eperjes sz. kir. város közönsége és a helybeli kulturintézmények szívükbe zárják az Eperjesi Széchenyi-kört, működése előtt tisztelettel meghajlítják zászlóikat s mélyen érezve vallják, hogy az Eperjesi Széchenyi-kör munkásságából kiáradó fény a társadalom és iskolák útját is megvilágítja s határozottan megmutatja a magyar nemzeti műveltség eszményi erejét.

A Kör áldásos működésére Isten áldását kérem."

Az eperjesi ág. h. evang. polg. leányiskola nevében Blaschek Mária igazgató:

"A felvidék e nagymultú kulturegyesületét fennállásának 40-ik évfordulója alkalmából az eperjesi ág. h. ev. polg. leányiskola tantestülete őszinte tisztelettel üdvözli. Folytassa a Széchenyi-kör áldásos munkálkodását időtlen időkig s ápolja továbbra is oly hathatósan a nemzeti szellemet és nemzeti öntudatot."

Végül üdvözölte a Kört az Országos Középiskolai Tanáregyesület és Maderspachné Fadvas Etelka.

Dr. Wick Béla.

KÖZJÓTÉKONYSÁG.

A sárosvármegyei hadiárkvák alapja javára az eperjesi kir. adóhivatalba, mint Sárosvármegye gyámpénztárába 1918. június 25-ikéig a következő adományok folytak be:

A már nyugtázott összeg	K. 98,062-12
Ilj. Körtvélyessy Ádám, Hernádszent- István útján Hajtovik József kavocsáni lakos	5-
Scsavniczky Imre szentmihályfalvai körjegyző útján, Megye község szarvasmarha-rekvirálásából	19-35
Rojkovich Tivadár litinyei g. k. esp. lelkész május havi gyűjtése	10-75
Zelény József, Alsószalók közs. bírása, a rézedények beváltási díja	51-

Krajczér Endre héthársi jegyző útján Groszwirth Samu fémtárgyainak be- váltási ára	12-
Havrillay Béla palonczai körjegyző útján Feketekút, Hajtóra, Kormos, Paloncza és Sárosújlak községekben hadiségélyek kiosztásakor	124-22
Fekete Béla lemeszi szolgabíró útján: Stofanko János és tsai Boroszlórol Ilj. Körtvélyessy Ádám útján: Ilyenin György kavocsáni lakos	50-
Fekete Béla lemeszi szolgabíró útján: Sztraka András és tsai turinai lakosok	50-
Lippai János hernádszentistváni kör- jegyző petroleumkiosztás feleslegéből	8-
Fekete Béla lemeszi szolgabíró útján Urbán János kavocsáni lakos	10-
Schütz Emil szemelnyei körjegyző útján a hadikáv-feleslegéből	50-
Gallé István daróczi körj. burgonya- pénz szétosztásából Olyso községben Hadikáv-elosztási felesleg	10-78
Gyertya	5-
Scsavniczky Imre szentmihályfalvai körjegyző osztópataki állatrekvirálásból	15-
Fekete Béla lemeszi szolgabíró útján Rudics György terebői lakos	2-10
Karnis Viktor ny. tanító, berzeviczei lakos ajándéka	20-
Gurkó József berzeviczei körjegyző útján: Jarczuszko György Berzeviczéről Schütz Emil szemelnyei körjegyző útján lenvetőmagvisszatérítési összeg cím.	6-
Czirbusz Lajos bertóti körjegyző	60-
Fekete Béla lemeszi szolgabíró útján a járási tisztviselői kar részére érkezett cérna felosztási feleslege	90-
Czarich Jenő pécsujfalui körjegyző útján Zselyinszki József	288-85
Szokmáry Géza bártfai főszolgabíró	20-34
Összesen: K. 99,005-31	20-

A fentebb felsorolt adományokat ezennel nyugtázom. Egyúttal a mélyen tisztelt **adako-
zóknak és gyűjtőknek áldozatkészégükért és
sikeres fáradozásukért** — a hadiárkvák nevében —
hálás köszönetet mondok.

Eperjes, 1918. június 25. DR. MÁRIÁSSY BÉLA s. k.,
Sárosvárm. árvaszékének elnöke.

A Vöröskeresztnek. A Nagysárosi Mú-
malom a Vöröskereszt-egylet eperjesi fiókjá ja-
vára 500 koronát adományozott, amely nagylelkű
adományáért őszinte köszönetet mond özvegy
Semsey Boldizsárné elnök, Vogel Béla pénztáros.

HIREK.

Személyi hír. Dr. Berzeviczy Albert v. b. t. t.
a Széchenyi-kör jubileumának lezajlása után
állandó nyaralásra Berzeviczére utazott.

**Vetített-képes előadások a Szentföld-
ről.** Július 2-4-ik napjaiban városunkban az
evang. lelkészek tartják konferenciájukat, mely
alkalomból kedden, szerdán és csütörtökön
8 1/2 órakor Takaró Géza budapesti ref. lelkész
a Szentföldről fog vetített-képes előadásokat
tartani a Kollégium dísztermében. Ezekre az
előadásokra ezúttal is felhívjuk közönségünk
figyelmét. Belépti-díj nincs, a harmadik elő-
adás után azonban gyűjtés lesz a felmerült
készkiadások fedezésére, az esetleg felmaradó
jövedelem pedig a helybeli Katona-Otthon
céljaira fog fordíthatni.

Kitüntetés. Dr. Sztoklás Győző m. kir.
honvéd főorvos a „Zita királynő“ helyőrségi
kórházból szolgálatára a m. kir. honvédelmi
minisztérium V. egészségügyi osztályához vezé-
nyeltetett és egyidejűleg a Vöröskereszt-jelvény-
nyel tüntettetett ki.

Halálozások. Özv. Koreny Istvánné Jakubek
Anna jún. 22-ikén, életének 52. évében Eper-
jesen meghalt.

Gyászlobogó a vármegyházán jelentette,
hogy a vármegye egyik hajdúja, Himics András
elhalálozott. Régióta szolgált a vármegyét s köz-
kedveltségnek örvendett. Szívzsellhűdés gyorsan
végzett vele. Özvegye s három leánya gyászolják.

Özv. Imre Lászlóné Teőke Natália június
27-ikén életének 82., özvegyiségének 20. évében
Eperjesen elhalálozott. Temetése jún. 29-ikén
ment végbe. Kiterjedt család gyászolja.

Figyelmeztetés. Az Eperjesi Villamvilá-
gítási és Erőátviteli részvénytársaság hó június
15-ikén kelt körlevéllel közölte az áramfogyasztó
közönséggel, hogy július 1-jétől kezdve áramot
csak annak szolgáltat, aki hozzájárul a 100%-os
felár-emeléshez. Ezen körlevél folytán értesítjük
az áramfogyasztó közönséget, hogy a részvény-
társaság az áramárakat csak a város képviselő-
testületi közgyűlésének előlegesen kikért bele-
egyezése után emelheti s hogy tehát a kör-
levélben követelt hozzájárulási bejelentésnek
elmulasztása — amennyiben a városi közgyűlés
az áramár-emeléssel még nem foglalkozott —
káros következményekkel nincsen összekötve.
A városi tanács.

Vasárnapi munkaszünet. Az eperjesi
papirkereskedők — az eddigi, évek óta bevett
szokásnak megfelelően — a nyári időnyben,
azaz június 29-ikétől kezdve augusztus végéig
üzleteiket vasár- és ünnepnapokon egész napon
át zárva fogják tartani, miről Eperjes szab. kir.
város nagyérdemű közönségét ezúton értesíti
a **Koós-nyomda** papírüzlete, **Németh Jenő**, a
Püspöki nyomda papírüzlete és **Sziklai Henrik**
könyvkereskedése.

Kettős lakodalom. Széles körben ismerik
a megyében **Bajusz** András mocsármányi gaz-
dát. Évek hosszú során közmegelégedésre töl-
tötte be a község bírói tisztét s ebbeli érdemeiért
több ízben dekorálták. Nagy a tekintélye a falu
népe előtt, ügyében-bajában hozzá is fordul-
nak tanácsért s ő készséggel segíti ki őket.
El is nevezték Mocsármány királyának. (Király
mocsármányszki.) A háború alatt kiterjedt csa-
ládja férfitagjait mind behívták, úgy hogy egye-
dül maradt egy csomó asszonnyal-gyerekekkel.
Két leányukáját férjhez adta e héten s ez
alkalomból nagy dáridót csapott házána, míhez
az úri körökből is többeket hítt meg.

Modern kölcsönkönyvtár. A könyv-
irodalom legújabb termékei a **Stehr**-féle könyv-
kereskedésben **kölcsönbe** kaphatók.

Képkiallítás Bártfafürdőn. Péter s Pál-
napkor nyílik meg Bártfafürdőn, a kurszalón
és társalgó termeiben a nagy nyári, művészi
képkiallítás, melyen összes modern, ismert jó-
nevű festőink művei lesznek kiállítva. Körül-
belül 500 drb művészi kép között válogathat
a fürdő műértő közönsége. A kiállítás minden-
nap reggeltől estig nyitva áll. Azon szép siker
emlékezetében, melyet vállalkozó tavalyi ily
kiállítás nyújtott, méltán várjuk ezidén is azt,
hogy e kiállítás terméi ez évben is találkozó-
helyei legyenek a fürdő úri közönségének.

Antikvár-tankönyvek. Higiénikus szem-
pontból is rendkívül fontos körlevélben kereste
fel dr. **Tóth** Sándor, az eperjesi kir. kath. fő-
gimnázium igazgatója az eperjesi könyv- és
papirkereskedőket, melyben felkéri ezeket, hogy
rongyos, telefirkált régi kiadású tankönyveket
meg ne vásároljanak és ne árúítsanak, mert
ha a tanulók kezében ilyen találtatnék, vissza-
utasítatik. Ugyancsak arra utasítja e körlevél
a kereskedőket, hogy óvakodjanak a tapasztalás
szerint silány papíryanagú füzeteket a
jónak árban megvétetni a tanulókkal, mert
az ily füzeteket a tanár egyszerűen össze fogja
tépni. Örömmel regisztráljuk e hírt, melyben
gyermekünk egészségének alapos védelmét
látjuk és kívánatosnak tartanók, ha a főgimná-
zium tanári-karának ezen nagystilú határozatá-
hoz a többi eperjesi iskolák vezető körei is
csatlakoznának.

Az Eperjesi Kuglizó-társaskör június
28-ikán, pénteken d. u. 5 1/4 órakor kerti helyi-
ségeiben tartotta meg évi rendes közgyűlését.

**Méhészeti tanfolyam tanítónők ré-
szére** Eperjesen július 15-ikén veszi kezdetét,
melyre a jelentkezések július első napjaiban
még elfogadtatnak.

A „Vasárnapi Ujság” június 23-iki száma szenzációs közleményt ad Gyóni Gézáról, a most egy éve elhunyt költőről. A többi képek a németek nyugati harcaira, a bajor király laxenburgi látogatására, Vilmos császárra s a margitszigeti hadi kölcsönplakát-kiállításra stb. vonatkoznak. Szépirodalmi olvasmányokon kívül van még: cikk Vilmos császárról, képek az Uránia-tejkonyháról s a rendes heti rovatok. A VASÁRNAPI UJSÁG negyedére 10 kor. Megrendelhető a VASÁRNAPI UJSÁG kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-u. 4. sz.)

Kirándulás. A M. Kárpátgyesület eperjesi osztálya június 30-ikán, vasárnap kirándulást rendez Királykútja érintésével a *Biala Skala*-ra. A kirándulás tervezete a központi iroda kirkatában ki van téve. Szervező és vezető *Frenyó Lajos*.

Méhészeti tanfolyam Eperjesen. Jún. 26-ikán vette kezdetét a 18 napra terjedő tanfolyam, melyet *Berzeviczy Zsigmond* miniszteri tanácsos nyitott meg ünnepélyesen a faipari szakiskolában. A tanfolyamon résztvesznek néhány helybeli tanáron és tanítón kívül főleg vidéki tanítók. Itt említjük meg, hogy még ez évben más hivatásbeliek részére is fognak méhészeti tanfolyamok rendeztetni, hogy így a méhészkedés méltó elterjedésben részesüljön.

Cséplési időnyre gép- és hengerolajat, Tovotta-kenőcsöt és valódi gyantát ajánl *Luchs* vasüzlet.

Molnár Ferenc: „Szentolvajok”. A kiváló írónak a szegény emberek életéből vázolt kitünő elbeszélése új, csinos kiadásban megjelent a „Világosság-könyvtár” c. szépirodalmi vállalkozásban, amely a magyar irodalom kiválóbb munkásainak írásain kívül a virágirodalom számos kitünőségének műveit közvetíti el és mely fölvette programjába a Magyarországon élő nemzetiségek jelentékenyebb írásművészeinek a magyar olvasóközönséggel való megismertetését is. A pompás kismunka ára 30 fill. Kapható minden könyvkereskedésben.

Automobilvezető-tanfolyam. A belügyminiszter a gépjármű- (automobil-) vezetőket előkészítő XIX. rendes tanfolyam megtartását engedélyezte. A tanfolyamot júl. 1-től 29-ikéig Budapesten X. ker., Százados-út 14. szám alatt tartják meg. A tanfolyam rendes hallgatója lehet, aki életének 18. évét betöltötte, erkölcsileg kifogástalan, magyarul olvasni és írni tud, testileg és szellemileg ép és egészséges. A tanfolyam rendkívüli hallgatóira s egyebekre nézve Sárosvármegye irattárosa ad felvilágosítást.

Az új podgyászrendelet. Július 1-jétől kezdve az államvasutakon új podgyászrendelet lép életbe. A pályaudvarokon csupán 50 kilogrammos podgyászdarabokat fognak fölvenni. Ez azonban nem vonatkozik a fürdőzőkre, akik a régi rendelet értelmében 100 kilogrammos podgyászokkal is utazhatnak. Ez a rendelkezés július, augusztus és szeptember hónapokban marad érvényben.

Felelős szerkesztő: **dr. Rosenberg Teofil.** Kiadótulajdonos: **dr. Koós István.**

MOZGÓKÉPSZINHÁZAK MÚSORA.

OLYMPIA:

Szombaton a Nordisk Films Comp. legnagyobb attrakciója: *Wolfsohn-cirkusz* (Fata morgana), dráma 5 felvonásban.

Vasárnap: *A bánya*, egy börtönkirálynő drámája 4 felv., Asta Nielsen felléptével. *Drágakövek*, fantasztikus dráma 4 felv., Henny Porten legszébb alakítása.

URÁNIA:

Kedden: *Iffjúság*, eredeti társadalmi dráma 4 felvonásban, Lotte Neumann felléptével.

Vasárnap: *Az eltűnt bankár*, detektívdráma 4 felv., Tom Schark felléptével.

Az előadások kezdete hétköznap és vasár- s ünnepnap 5, 7 és 9 órakor.

Jegyelővét **Haltenberger ruhatisztító-üzletében.** Telefon 63. szám.

Júl. 13. (szombaton) Bródy Sándor regénye: *A tanítónő*, Berky Lillivel.

Árverési hirdetmény.

Alulírott ezennel közhírré teszem, hogy a néh. *Berthóty szül. Körtvélyessy Amália* hagyatékához tartozó ingóságoknak nyilvános árverésen való eladása az eperjesi kir. járásbíróság Pk. 4522/77-1916. sz. a. kelt végzésével elrendeltetvén, annak foganatosítására a hagyatéki bíróság fentebb hivatkozott végzésének rendelkezései szerint leendő megtartására határidőül f. é. **július 8-ikán** s folytatólag a következő napokon d. u. 3 órakor a helyszínére, Fürdő-utca 12. sz. a. fekvő hagyatéki házhoz s majdan innen pedig alulírott zárgondnok lakására — Tompa Mihály-utca 2. szám — kitűzetik. Mely alkalommal a hagyatéki házban lévő ingóságok a helyszínen és alantírt zárgondnok lakására átszállított tárgyak, valamint a bírósági letétben lévő arany- és ezüstnemű a fentebb megjelölt helyeken nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés ellenében el fognak adni.

Kelt Eperjesen, 1918. június 25-ikén.

Körtvélyessy Ádám,

a néh. Berthóty sz. Körtvélyessy Amália hagyatékának zárgondnoka.

Ügyes gépirókisasszony

ki a könyvelésben, valamint gyorsírásban teljesen jártas, fakereskedelmi irodában állandó alkalmazást nyerhet.

Ajánlatok „Fatermelők” címe alatt e lap kiadóhivatalába küldendők.

A jövő tanévre jó házból való nagyobb leányka teljes ellátást

- kaphat úri családnál. A leggondosabb felügyelet és legjobb ételmezés biztosítva. ::
- : Cím a kiadóhivatalban.

A VIII. hadikölcsönre

minden befizetés nélkül jegyezhet, de mégis élvezzi annak kamatait, ha

a „Berlini Viktoriá“-nál

páratlanul olcsó és kedvező életbiztosítást köt és csupán a biztosítási díjakat fizeti.

Példa: 30-éves egyén 20 évre szóló biztosítást köt 10,000 K-ra, melynek kezdő évi díja 509 K, 3% díjcsökkenés mellett az ösz-

teljesítmény K 6400—

A 10,000 K hadikölcsönt a Viktoria a biztosított részére megvásárolja s neki javára írja: az 5% kölcsönkamat levonása után felmaradó és 4% kamatos

kamattal gyümölcsöző kamatokat 20 év alatt K 2724-69

Jegyzési jutalék 50—

Névérték és kibocsátási ár különbözete 850— 3624-69

A 10,000 K hadikölcsön ennélfogva kerül K 2775-31

Korábbi elhalálozás esetén a kedvezményezettnek kiadjuk azonnal a 10,000 K hadikölcsönkötvényt kamatokkal és bonifikációkkal együtt.

Képviselő: Székely Adolf Eperjes, Kerényi-u. 6.

Egy vidéki főiskolai hallgató a szünidőre tanítást elvállal helyben vagy vidéken.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Épülettervezéseket, előméret és költségvetések szerkesztését, régi épületek átalkítási tervezését és helyszinrajzi felvételek készítését elvállalja RUBY FERENC építész, Tótsóvár.

Vételre kerestetik mindenemű tengerimalac.

A tulajdonosa ezeknek értesítse azonnal az istvánhuti lókorházat az árák megjelölésével. Lókorházparancsnokság.

„SIGORIN”

csodagyorsasággal írta

a poloskát.

Mintaüveg 4 K. Nagy üveg 16 K. 1 darab fecskendő 2 K. — Kapható: minden gyógyszerárban, drogeriában és fűszerkereskedésben. Budapesten Török-gyógyszertár, Király-utca 12.

Magyarországi egyedárúsító:

REMÉNY-gyógyszertár, PÉCS.

Zongorázók

■■■■ figyelmébe! ■■■■

Kedvező feltételek mellett napi használatba adok a lakásomon jókarban levő zongorát 9-1-ig és 3-7-ig.

• Címem e lap kiadóhivatalában. •

Viszketegség, sömör, rüh.

Leggyorsabban elmulasztja a dr. Flesch-féle eredeti, törvényesen védett

„SKABOFORM“-KENŐCS.

Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti peccsés, dr. Flesch-félet kérjünk. Próbátégely 3 K, nagy tégely 5 K, családi tégely 12 kor. Kapható a helybeli gyógyszerárakban vagy direkt a készítőnél rendelhető: dr. Flesch E. „Korona“-gyógyszertára, Győr.

Vételnél a „Skaboform” védjegyre ügyeljünk!

HAAS LIPÓT fatalpú cipő- és szandálgára

Budapest, VI., Csengery-utca 74. sz.

Utalványmentes fatalpú szandálok:

Nagyság: 21-27 28-30 31-35 36-40 41-46

Korona 4-66 5-30 5-94 6-57 7-21

➡ Csakis nagybani eladás. ➡ Minták utánvétellel küldetnek.